

50 LAT RZESZOWSKIEJ RUSYCYSTYKI

POWSTANIE KIERUNKU

Historię rzeszowskiej rusycystyki rozpoczyna utworzona w 1965 roku przez doc. dra Aleksandra Dorosa z Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie Katedra Historii Literatury Rosyjskiej i Języka Rosyjskiego. Oprócz dra Aleksandra Dorosa w Katedrze zatrudniono dwóch rosyjskich docentów kontraktowych, jednego pracownika etatowego i jednego na godzinach zleconych¹.

W roku 1975 w Katedrze (nadal kierowanej przez doc. Aleksandra Dorosa) utworzono trzy zakłady: Zakład Literatury Rosyjskiej i Radzieckiej (kierownik – doc. dr hab. Mikołaj Kupłowski), Zakład Dydaktyki i Praktycznej Nauki Języka Rosyjskiego (kierownik – dr Antoni Paliński) i Zakład Języka Rosyjskiego (kierownik – doc. dr Aleksander Doros).

W roku 1981 Katedrę przekształcono w Instytut Filologii Rosyjskiej. Dyrektorem został doc. dr hab. Marian Bobran, który zastąpił doc. A. Dorosa również w kierowaniu Zakładem Języka Rosyjskiego.

Intensywna działalność całego zespołu nauczycieli akademickich od początku istnienia Katedry była związana z tworzeniem bazy lokalowej i naukowo-dydaktycznej, organizacją i modernizacją procesu dydaktycznego oraz z rozwojem (liczbowym i naukowym) pracowników Katedry.

BAZA MATERIALNA I NAUKOWO-DYDAKTYCZNA

W okresie dziesięciu lat Katedra Historii Literatury Rosyjskiej i Języka Rosyjskiego pięciokrotnie zmieniała swoją siedzibę. Najpilniejszym zadaniem było zgromadzenie niezbędnego (szczególnie na kierunku neofilologicznym) księgozbioru, bowiem w pierwszych latach Katedra nie dysponowała nawet najskromniejszym zestawem skryptów, podręczników, tekstów literackich i opracowań naukowych. Dzięki wspólnym działaniom Biblioteki Uczelnianej i pracowników zgromadzono bogaty księgozbiór skryptów, podręczników, tekstów literackich, opracowań naukowych, czasopism, słowników. Jest on ciągle uzupełniany.

Od roku 1976 Instytut Filologii Rosyjskiej ma stałą siedzibę w budynku uczelni przy ul. Rejtana, aktualnie al. Kopisto. Po licznych przeprowadzkach zaistniała wreszcie możliwość właściwego przygotowania sal wykładowych, urzędnia pracowni i laboratorium językowego do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Obecnie większość zajęć odbywa się w nowoczesnych, dobrze wyposażonych w sprzęt audiowizualny salach (m.in. laboratorium językowe, pracownia komputerowa, sala projekcyjna, czytelnia instytutowa).

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

Na I rok pięcioletnich stacjonarnych studiów magisterskich w roku akademickim 1965/66 przyjęto 50 kandydatów. W miarę rozwoju kierunku powiększał się zakres pracy dydaktycznej Katedry. Szczególnie dotyczy to lat siedemdziesiątych i pierwszej połowy lat osiemdziesiątych.

W tym okresie Katedra prowadziła różne formy kształcenia studentów:
1965-1978 – pięcioletnie stacjonarne studia magisterskie

¹ Dane dotyczące okresu 1965-2000 pochodzą z: *Dzieje Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie 1965-2000*, pod red. W. Bonusiaka, Rzeszów 2001, s. 101-116.

1970/71 – uruchomiono trzyletnie studia zaoczne (WSN) oraz trysemestralne studia uzupełniające dla absolwentów SN (zaoczne)

1974/75 – wprowadzono czteroletnie (zamiast pięcioletnich) studia magisterskie oraz dwuletnie studia magisterskie dla absolwentów trzyletnich studiów zawodowych (zaoczne)

1980/81 – wznowiono jednolite pięcioletnie studia magisterskie (stacjonarne i zaoczne).

Częsta zmiana form studiów wymagała od pracowników Instytutu ogromnej pracy: sprawnej organizacji procesu dydaktycznego, tworzenia różnych programów nauczania i związanych z tym odpowiednich metod kształcenia studentów studiów magisterskich i zawodowych, stacjonarnych i zaocznych.

Ciągły wzrost zadań dydaktycznych, stałe powiększanie się liczby studentów, głównie na studiach zaocznych, przy ograniczonych możliwościach kadrowych Instytutu nie sprzyjały doskonaleniu procesu dydaktycznego. Należy wspomnieć, że w samym tylko roku akademickim 1975/76 filologię rosyjską studiowało 550 studentów, zaś do końca roku 1978/79 studia rusycystyczne w Rzeszowie ukończyło 1838 absolwentów, w tym z dyplomem magistra – 968 oraz 870 osób z dyplomem trzyletnich studiów zawodowych (WSN). Od roku 1975 Katedra wydawała także po 150 dyplomów rocznie absolwentom rusycystycznych studiów zawodowych prowadzonych w Orle (ZSRR), którzy następnie trafiali do rzeszowskiej WSP na dwuletnie studia magisterskie.

Doskonaleniu umiejętności językowych studentów filologii rosyjskiej służyły organizowane w latach sześćdziesiątych i na początku lat siedemdziesiątych wakacyjne obozy językowe, w których uczestniczyli także studenci i wykładowcy radzieccy.

W latach osiemdziesiątych studenci III roku odbywali jednosemestralne studia w Moskwie, Krasnodarze, Orle i Rostowie nad Donem, które były bardzo efektywne i pozytywne, szczególnie w zakresie pogłębiania umiejętności językowych i poznania kultury rosyjskiej.

Na podstawie umów zawieranych między WSP w Rzeszowie i uczelniami radzieckimi Instytut prowadził wymianę grup studenckich z Instytutem Pedagogicznym w Mińsku (1976/77), a następnie z Instytutem Pedagogicznym w Drohobyczu. Taka forma współpracy była później prowadzona z Uniwersytetem Pedagogicznym w Sankt Petersburgu, Odeskim Uniwersytetem Narodowym im. I.I. Miecznikowa (Ukraina) i Uniwersytetem Państwowym w Woroneżu. Z kolei do Instytutu Języka Rosyjskiego im. A.S. Puszkina w Moskwie wyjeżdżali studenci na studia semestralne.

Od lat siedemdziesiątych aktywną działalność prowadziło Koło Naukowe Rusycystów. Aktualnie istnieje pięć Sekcji Koła: Sekcja Rosyjskiego Języka Biznesu (opiekun: Dr Grzegorz Ziętała), Sekcja Lingwokulturoznawcza (opiekun: dr Anna Źarska), Sekcja Komunikacji Międzykulturowej (opiekun: dr Maria Kossakowska-Maras), Literaturoznawcza (opiekun: prof. dr hab. Nataliia Maliutina), Teatralna (opiekun: dr Katarzyna Buczek). Jego członkowie występowali z referatami na wielu zjazdach studenckich kół naukowych (m.in. Warszawa, Łódź, Wrocław, Opole, Kraków, Toruń, Bydgoszcz, Szczecin, Odessa, Sankt Petersburg, Ryga, Nyiregyhaza), sami także organizowali podobne. Pod kierunkiem opiekuna Koła opracowali obszerny katalog bibliografii zawartości radzieckich i polskich czasopism literackich, bardzo przydatny dla studentów piszących prace magisterskie. Wspomnieć należy również o Klubie Rusycystów, który w latach siedemdziesiątych integrował pracę kulturalno-rozrywkową na kierunku. W Klubie działały zespoły poezji, pieśni i tańca rosyjskiego.

Przez ponad 40 lat Instytut kształcił przede wszystkim nauczycieli języka rosyjskiego. W większości podejmowali oni pracę w szkolnictwie podstawowym i średnim. Wyróżniający się absolwenci byli i są nadal zatrudniani w Katedrze. Niektórzy z nich uzyskali stopnie naukowe (prof. dr hab. Zofia Czapiga, dr hab., prof. UR Ewa Dźwierzynska, dr Stanisława

Bałut, dr Katarzyna Buczek, dr Dorota Chudyk, dr Artur Czapiga, dr Małgorzata Dziedzic, dr Henryk Grzyś, dr Maria Kossakowska-Maras, dr Agnieszka Lis-Czapiga, dr Danuta Magryś, dr Irena Proszak, dr Joanna Smoła, dr Magdalena Woś).

Uwzględniając przemiany zachodzące w oświacie – zmniejszające się zapotrzebowanie na nauczycieli języka rosyjskiego (przeszedł on być przedmiotem obowiązkowym), w roku 1993 Instytut wprowadził drugą specjalizację:

- filologia rosyjska (studia magisterskie) z językiem angielskim (licencjat)
- filologia rosyjska (studia magisterskie) z językiem niemieckim (licencjat)

Absolwenci studiów dwukierunkowych podejmowali pracę głównie jako nauczyciele języka angielskiego i niemieckiego, rzadziej w firmach współpracujących z rynkiem wschodnim. W Katedrze pracują 3 osoby, które po ukończeniu filologii rosyjskiej z językiem angielskim uzyskały później dyplom magistra anglistyki: dr A. Czapiga (Uniwersytet Rzeszowski, 2003), dr A. Stasienko (Katolicki Uniwersytet Lubelski, 2012), dr M. Woś (Uniwersytet Rzeszowski, 2008).

W 2004 r. uruchomiono nową specjalizację – komunikacja interkulturowa w sferze biznesu z językiem angielskim.

Reforma szkolnictwa wyższego i wprowadzenie w 2008 r. studiów dwustopniowych: trzyletnich studiów licencjackich (I stopnia) i studiów magisterskich (II stopnia) uniemożliwiło kontynuację studiów dwukierunkowych. Wprowadzone zostały nowe formy kształcenia w zakresie języka rosyjskiego od podstaw z rozszerzonym nauczaniem języka angielskiego. Pojawiły się też nowe specjalności: rosyjski i angielski język biznesu (2004), translatoryka (2005) oraz język rosyjski i angielski w turystyce (2010).

KADRA NAUKOWO-DYDAKTYCZNA

W pierwszych latach istnienia kierunku niezwykle pilnym i ważnym zadaniem było pozyskanie odpowiedniej kadry naukowo-dydaktycznej. Zadania te realizowano w różny sposób:

a) zatrudnianie wyróżniających się i doświadczonych nauczycieli z terenu ówczesnego województwa rzeszowskiego (mgr Wiera Dymowicz, mgr Stanisław Bilewicz, mgr Jerzy Englert, mgr Stefania Kraska, mgr Helena Owsiany, mgr Helena Sidorowicz, mgr Stanisław Staruch, mgr Zofia Pikor, mgr Olga Tartakowska);

b) pozyskiwanie pracowników innych uczelni (mgr Janina Bobran, mgr Marian Bobran, dr Mikołaj Kupłowski, mgr Krystyna Palińska, mgr Antoni Paliński, dr Kazimierz Prus, dr hab. Ewa Sławęcka, dr Władysław Woźniewicz);

c) zatrudnianie młodych absolwentów innych uczelni (mgr Piotr Charkiewicz, mgr Wiesława Bartkiewicz, mgr Anna Gałka, mgr Barbara Jaracz, mgr Barbara Kluz, mgr Stanisława Kucharska, mgr Edward Kucharski, mgr Mikołaj Mazurek, mgr Iwona Pięta, mgr Biruta Pilinko, mgr Ryszard Radziuk, mgr Adam Szymański, mgr Grzegorz Ziętała);

d) poczynając od lat siedemdziesiątych, kadre Instytutu zasilali absolwenci WSP.

Istotne wzmocnienie potencjału kadrowego stanowili specjaliści radzieccy, którzy byli zatrudniani na podstawie dwuletnich kontraktów (jeden literaturoznawca i jeden językoznawca).

Skład kadry naukowo-dydaktycznej Instytutu ulegał ciągłym zmianom. Z pracy najczęściej rezygnowali (z różnych powodów) młodzi pracownicy. Odeszło również dwóch doktorów – dr Władysław Woźniewicz na Uniwersytet w Poznaniu i dr Wiesława Bartkiewicz na Uniwersytet Warszawski. Świadczy o tym lista pracowników Instytutu zatrudnionych w latach 1965-2015.

**NAUCZYCIELE AKADEMICY INSTYTUTU FILOLOGII ROSYJSKIEJ W
LATACH 1965-2015**

1. dr Stanisława Bałut
2. mgr Marcin Bardjan
3. dr Wiesława Bartkiewicz
4. mgr Stanisław Bilewicz
5. mgr Zbigniew Bober
6. dr Janina Bobran
7. prof. dr hab. Marian Bobran
8. mgr Marta Bralewska
9. dr Katarzyna Buczek
10. mgr Piotr Charkiewicz
11. dr Dorota Chudyk
12. dr Artur Czapiga
13. prof. dr hab. Zofia Czapiga
14. mgr Aleksandra Czech
15. mgr Tadeusz Czerniawski
16. mgr Danuta Domino
17. doc. dr Aleksander Doros
18. dr Wiera Dymowicz
19. dr Małgorzata Dziedzic
20. dr hab., prof. WSP Ewa Dźwierzyńska
21. dr Jerzy Englert
22. mgr Krystyna Fac
23. dr Marcin Grygiel
24. dr Henryk Grzyś
25. mgr Katarzyna Guzior
26. mgr Barbara Jaracz
27. dr Robert Kiełtyka
28. dr Barbara Kluz
29. dr Beata Kopecka
30. dr Maria Kossakowska-Maras
31. mgr Stefania Kraska
32. mgr Stanisława Kucharska
33. mgr Edward Kucharski
34. prof. dr hab. Mikołaj Kupłowski
35. dr Jolanta Kur-Kononowicz
36. mgr Grażyna Lewicka
37. dr Agnieszka Lis-Czapiga
38. dr Danuta Magryś
39. mgr Krystyna Maksym
40. mgr Mikołaj Mazurek
41. mgr Paulina Mokrzecka
42. mgr Marian Nuckowski
43. dr Helena Owsiany
44. mgr Krystyna Palińska
45. dr hab., prof. WSP/UR Antoni Paliński
46. mgr Tadeusz Peliszko

47. dr Iwona Piętak-Radimersky
48. dr Zofia Pikor
49. mgr Biruta Pilinko
50. dr Irena Proszak
51. prof. dr hab. Kazimierz Prus
52. dr Ryszard Radziuk
53. mgr Maria Rajs
54. mgr Paweł Rochecki
55. dr Anna Rudyk
56. mgr Helena Sidorowicz
57. dr hab., prof. WSP/UR Ewa Sławęcka
58. dr Joanna Smoła
59. mgr Stanisław Staruch
60. mgr Ewa Sudoł
61. dr Adam Szymański
62. mgr Olga Tartakowska
63. mgr Anna Toczyńska-Pęksa
64. mgr Krystyna Waligóra
65. mgr Renata Wiejowska
66. dr Magdalena Woś
67. mgr Marzena Woźniak
68. prof. dr hab. Władysław Woźniewicz
69. mgr Barbara Wszolek
70. mgr Lilia Wzorek
71. dr Grzegorz Ziętala
72. dr Anna Żarska
73. dr hab. Anna Żebrowska

NAUCZYCIELE AKADEMICY Z UCZELNI ZWIĄZKU RADZIECKIEGO

1. doc. Albert Bielanin
2. dr Igor Burchanow
3. doc. Wiera Czernowa
4. doc. Sejran Dżanumow
5. doc. Dmitrij Iwanów
6. doc. Wiktor Jewstafjew
7. doc. Walentin Lazariew
8. doc. Alewtina Ławrinienko
9. doc. Aleksandra Miroszniczenko
10. doc. Aleksiej Mołczanow
11. mgr Ludmiła Mołczanowa
12. prof. Olga Mołczanowa
13. prof. Nataliia Malutina
14. prof. Larisa Pawłowska
15. doc. Władysław Ponomariow
16. doc. Jurij Potołkow
17. doc. Borys Prutcew
18. doc. Raisa Ratnikowa

19. dr Olga Rotmistrowa
20. doc. Nadieżda Siemaszko
21. doc. Władimir Trostnikow
22. doc. Nelli Żurakowskaja

ROZWÓJ NAUKOWY KADRY INSTYTUTU

Dr Stanisława Bałut

doktorat: Uniwersytet Leningradzki 1982

temat: *Stale połączenia wyrazowe z czasownikami ruchu w języku rosyjskim i polskim*

promotor: doc. dr Ludmiła Iwaszko

Dr Wiesława Bartkiewicz

doktorat: Uniwersytet Leningradzki 1981

temat: *Nowe tendencje w radzieckiej prozie batalistycznej lat 70.*

Dr Janina Bobran

doktorat: Instytut Słowianoznawstwa PAN w Warszawie 1982

temat: *Proza Władimira Tiendriakowa (1953-1973)*

promotor: prof. dr hab. Bazyli Białokozowicz

Prof. dr hab. Marian Bobran

doktorat: Uniwersytet Łódzki 1973

temat: *Konstrukcje syntaktyczne z imiesłowami nieodmiennymi w języku polskim i rosyjskim*

promotor: prof. dr hab. Mściśław Olechnowicz

habilitacja: Uniwersytet Łódzki 1979

temat: *Zarys składni czasownikowych grup syntaktycznych języka polskiego i rosyjskiego. Studium typologiczne*

tytuł profesora nadzwyczajnego: 1988

tytuł profesora zwyczajnego: 1995

promotor 1 pracy doktorskiej, recenzent 3 rozpraw habilitacyjnych, recenzent dorobku naukowego w związku z postępowaniem o nadanie tytułu naukowego profesora

Dr Katarzyna Buczek

doktorat: Uniwersytet Rzeszowski 2012

temat: *Etap początkowy w nauczaniu języka rosyjskiego studentów rozpoczynających akwizycję języka od podstaw*

promotor: dr hab., prof. UR Antoni Paliński

Dr Dorota Chudyk

doktorat: Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Rzeszowie 1999

temat: *Składnia przysłówków gradualnych w języku polskim i rosyjskim*

promotor: prof. dr hab. Marian Bobran

Dr Artur Czapiga

doktorat: Uniwersytet Rzeszowski 2006

temat: *Antroponimiczne metafory odzwierzęce w języku polskim, rosyjskim i angielskim*

promotor: prof. dr hab. Marian Bobran

prof. dr hab. Zofia Czapiga

doktorat: Uniwersytet Warszawski 1983

temat: *Rzeczowniki odczasownikowe z formantem zerowym w języku polskim i rosyjskim*

promotor: prof. Maria Jeżowa

habilitacja: Uniwersytet Warszawski 1994

temat: *Predykatywność określeń w języku polskim i rosyjskim*

tytuł profesora nadzwyczajnego: 2008

tytuł profesora zwyczajnego: 2012

promotor 3 prac doktorskich, recenzent 17 rozpraw doktorskich i 4 habilitacyjnych, recenzent dorobku naukowego w związku z postępowaniem o nadanie tytułu naukowego profesora

Dr Wiera Dymowicz

doktorat: Instytut Słowianoznawstwa PAN w Warszawie 1979

temat: *Koźma Prutkow. Zarys monograficzny*

promotor: prof. dr hab. Bazyli Białokozowicz

Dr Małgorzata Dziejcz

doktorat: Uniwersytet Rzeszowski 2012

temat: *Teoretyczne i praktyczne podstawy organizacji multimedialnej lekcji języka rosyjskiego na poziomie podstawowym i średnio zaawansowanym*

promotor: dr hab., prof. UR Antoni Paliński

Dr hab., prof. UR Ewa Dźwierzynska

doktorat: Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Krakowie 1999

temat: *Antycypacja w procesie kształtowania sprawności rozumienia mowy obcojęzycznej ze słuchu*

promotor: dr hab., prof. WSP Antoni Paliński

habilitacja: Uniwersytet Śląski 2012

temat: *Sposoby optymalizacji przyswajania materiału leksykalnego w procesie nauczania języka obcego*

Dr Jerzy Englert

doktorat: MOPI w Moskwie 1980

temat: *Rewolucyjna heroika w radzieckich opowieściach 20-30. lat dla młodzieży*

promotor: prof. Michaił Minokin

Dr Henryk Grzyś

doktorat: Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Krakowie 1998

temat: *Aleksander Ertel. Człowiek – myśl – dzieło*

promotor: prof. dr hab. Fryderyk Listwan

Dr Barbara Kluz

doktorat: Instytut Pedagogiczny w Leningradzie 1982
temat: *Historia Piotra I w literaturze rosyjskiej XVIII wieku*
promotor: prof. Władimir Zapadow

Dr Maria Kossakowska-Maras

doktorat: Uniwersytet Rzeszowski 2005
temat: *Optymalizacja kształcenia nauczyciela języka obcego na przykładzie studiów rusycystycznych*
promotor: dr hab., prof. UR Antoni Paliński

Prof. dr hab. Mikołaj Kupłowski

habilitacja: Uniwersytet Wrocławski 1977
temat: *Iwan Franko jako krytyk literatury polskiej*
tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego: 1993

Dr Jolanta Kur-Kononowicz

doktorat: Uniwersytet Jagielloński 2009
temat: *Nazwy potraw w języku rosyjskim XIX wieku*
promotor: prof. dr hab. Wiesław Witkowski

Dr Agnieszka Lis-Czapiga

doktorat: Uniwersytet Rzeszowski 2011
temat: *Szkoła tiutczewowska w poezji rosyjskiej XIX wieku*
promotor: dr hab., prof. UR Kazimierz Prus

Dr Danuta Magryś

doktorat: Uniwersytet w Woroneżu 1977
temat: *Warunki kontekstualnej realizacji leksykalno-semantycznych wariantów wyrazu*
promotor: prof. Iwan Raspopow

Dr Helena Owsiany

doktorat: Instytut Słowianoznawstwa PAN w Warszawie 1979
temat: *Aleksander Małyszkin. Zarys monograficzny*
promotor: prof. dr hab. Bazyli Białokozowicz

Dr hab., prof. WSP/UR Antoni Paliński

doktorat: Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu 1976
temat: *Niektóre problemy receptywnego opanowania języków obcych na przykładzie czytania w języku rosyjskim*
promotor: doc. dr Aleksander Doros
habilitacja: Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu 1992
temat: *Sprawności receptywne w nauczaniu języków obcych. Teoria i praktyka*
promotor 8 prac doktorskich, recenzent 3 prac doktorskich i 4 habilitacyjnych

Dr Iwona Pięta-Radimersky

doktorat: Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu 1994
temat: *Postawy i motywy w nauce języków obcych*
promotor: prof. dr hab. Władysław Woźniewicz

Dr Zofia Pikor

doktorat: Instytut Pedagogiczny w Moskwie 1981

temat: *Przydawki nieprzymiotne w języku rosyjskim i polskim*

promotor: prof. Władimir Iwanów

Dr Irena Proszak

doktorat: Uniwersytet Moskiewski 1981

temat: *Recepcja twórczości K. Paustowskiego w Polsce*

promotor: doc. M. Sotskowa

Prof. dr hab. Kazimierz Prus

doktorat: Uniwersytet Jagielloński 1977

temat: *K. A. Jaworski – tłumacz, wydawca i propagator literatury rosyjskiej*

promotor: doc. dr hab. Władysław Piotrowski

habilitacja: Uniwersytet Jagielloński 1990

temat: *Liryka Fiodora Tiutczewa. Charakterystyka gatunków*

tytuł profesora nadzwyczajnego: 2013

tytuł profesora zwyczajnego: 2014

promotor 2 prac doktorskich, recenzent dorobku naukowego w związku z postępowaniem o nadanie tytułu naukowego profesora

Dr Ryszard Radziuk

doktorat: Instytut Słowianoznawstwa PAN w Warszawie 1976

temat: *Szkice przyrodniczo-myślowe w rosyjskiej literaturze radzieckiej lat 1953-1973*

promotor: prof. dr hab. Bazyli Białokozowicz

Dr Anna Rudyk

doktorat: Uniwersytet Rzeszowski 2012

temat: *Subiekt semantyczny w rosyjskich zdaniach z predykatywami modalnymi i wartościującymi w konfrontacji z językiem polskim*

promotor: prof. dr hab. Zofia Czapiga

Dr hab., prof. WSP/UR Ewa Sławęcka

doktorat: Uniwersytet Jagielloński 1968

temat: *Włodzimierz Spasowicz jako krytyk literatury rosyjskiej*

promotor: prof. Wiktor Jakubowski

habilitacja: Uniwersytet Jagielloński 1982

temat: *Piotr Boborykin. Z dziejów naturalizmu rosyjskiego*

promotor 3 prac doktorskich, recenzent 6 prac doktorskich i 3 habilitacyjnych

Dr Joanna Smoła

doktorat: Uniwersytet Rzeszowski 2009

temat: *Błędy metodyczne nauczycieli w procesie kształtowania sprawności recepcji i produkcji tekstu audialnego na lekcjach języka rosyjskiego w szkołach polskich*

promotor: dr hab., prof. UR Antoni Paliński

Dr Anna Stasienko

doktorat: Uniwersytet Rzeszowski 2006

temat: *Nomina essendi we współczesnym języku rosyjskim i polskim (Semantyka. Składnia)*

promotor: prof. dr hab. Zofia Czapiga

Dr Adam Szymański

doktorat: Uniwersytet Jagielloński 1977

temat: *Słowotwórstwo nazw osób w języku staroruskim*

promotor: prof. dr hab. Leszek Sznajder

Dr Magdalena Woś

doktorat: Uniwersytet Rzeszowski 2013

temat: *Język ojczysty w procesie akwizycji języka obcego (teoria i praktyka)*

promotor: dr hab., prof. UR Antoni Paliński

Dr Grzegorz Ziętała

doktorat: Uniwersytet Rzeszowski 2003

temat: *Nauczanie rosyjskiego języka biznesu na studiach rusycystycznych*

promotor: dr hab., prof. UR Antoni Paliński

Dr Anna Żarska

doktorat: Uniwersytet Rzeszowski 2003

temat: *Autonomizacja w nauczaniu języków obcych na studiach neofilologicznych. Na materiale języka rosyjskiego*

promotor: dr hab., prof. UR Antoni Paliński

Dr hab. Anna Żebrowska

doktorat: Moskiewski Instytut Pedagogiczny 1982

temat: *Recepcja twórczości Wasilija Szukszyna w Polsce (1964-80)*

promotor: prof. Andriej Tiemowski

habilitacja: *Piosenka autorska w recepcji krytyki (1960-80)*, Uniwersytet Moskiewski
1994

**KIEROWNICTWO KATEDRY / INSTYTUTU FILOLOGII ROSYJSKIEJ
W LATACH 1965-2015**

doc. dr Aleksander Doros – założyciel filologii rosyjskiej w Rzeszowie, Kierownik Katedry w latach 1965-1981

prof. dr hab. Marian Bobran – Dyrektor Instytutu w latach 1981-2005

dr hab., prof. UR Antoni Paliński – Dyrektor Instytutu w latach 2005-2010

prof. dr hab. Kazimierz Prus – Kierownik Katedry w latach 2010-2012

dr Grzegorz Ziętała – Kierownik Katedry w latach 2012-2015

prof. dr hab. Zofia Czapiga – Kierownik Katedry od lutego 2015

dr hab., prof. UR Antoni Paliński – Z-ca Dyrektora Instytutu w latach 1981-1984

dr Ryszard Radziuk – Z-ca Dyrektora Instytutu 1984-1999

prof. dr hab. Kazimierz Prus – Z-ca Dyrektora Instytutu w latach 1999-2001

dr Irena Proszak – Z-ca Dyrektora Instytutu w latach 2001-2005

dr Grzegorz Ziętała – Z-ca Dyrektora Instytutu w latach 2005-2010 i Z-ca Kierownika Katedry w latach 2010-2012

dr Małgorzata Dziedzic – Z-ca Kierownika Katedry latach 2012-2015 (z przerwą na urlop macierzyński w 2014 r.)

dr Maria Kossakowska-Maras – Z-ca Kierownika Katedry w 2014 r.

OBECNY STAN KADRY I STRUKTURA KATEDRY

Kierownik – prof. dr hab. Zofia Czapiga

Zastępca kierownika – dr Małgorzata Dziedzic

Zakład Historii Literatury Rosyjskiej

kierownik – prof. dr hab. Kazimierz Prus

prof. dr hab. Nataliia Malutina

dr Henryk Grzyś

dr Agnieszka Lis-Czapiga

mgr Anna Toczyńska-Pęksa

Zakład Językoznawstwa Porównawczego

kierownik – prof. dr hab. Zofia Czapiga

dr Stanisława Bałut

dr Dorota Chudyk

dr Jolanta Kur-Kononowicz

dr Anna Rudyk

dr Anna Stasienko

Zakład Językoznawstwa Stosowanego

kierownik – dr hab., prof. UR Ewa Dźwierzynska

dr Katarzyna Buczek

dr Artur Czapiga

dr Małgorzata Dziedzic

dr Maria Kossakowska-Maras

dr Joanna Smoła

dr Magdalena Woś

dr Grzegorz Ziętała

dr Anna Żarska

Pracownicy naukowo-techniczni

mgr Małgorzata Bartyzel

mgr inż. Tomasz Chałupski

AKTUALNE BADANIA NAUKOWE

Główne kierunki działalności naukowo-badawczej Zakładu Historii Literatury Rosyjskiej dotyczą m.in.: współczesnych gatunków poetyckich, liryki romantycznej, szkoły Tiutczewowskiej w literaturze rosyjskiej, poezji P. Wiaziemskiego, liryki F. Glinki, wczesnej twórczości A. Tołstoja, twórczości bardów rosyjskich, współczesnej dramaturgii rosyjskiej.

W Zakładzie Językoznawstwa Porównawczego podejmowane są zagadnienia składni

funkcjonalnej, pragmatycznej, semantycznej oraz składni tekstu w ujęciu konfrontatywnym. Badane są: konstrukcje porównawcze, operatory metatekstowe, konceptualizacja uczuć, ekspresywność wypowiedzi emotywnych, parcelacja, formy adresatywne i afektonimy w języku polskim i rosyjskim. Ponadto przedmiotem opisu są rosyjskie nazwy krzewów w ujęciu diachronicznym.

Działalność naukowo-badawcza Zakładu Językoznawstwa Stosowanego dotyczy m.in.: wybranych narzędzi technologii informacyjnej w nauczaniu języka rosyjskiego jako obcego, kształtowania kompetencji semantycznej w procesie przyswajania języków obcych, kształtowania kompetencji socjokulturowej w ujęciu konstruktywistycznym, integracji nauczania języka obcego ze sztuką – zastosowanie technik teatralnych w nauczaniu języka rosyjskiego, strategii wyrażania emocji w języku obcym, wykorzystania materiałów autentycznych w nauczaniu i uczeniu się języków obcych, aprobaty jako jednego z aktów mowy w języku polskim, rosyjskim i angielskim, brandnamingu w języku rosyjskim i polskim i wykorzystania reklamy społecznej w nauczaniu języka rosyjskiego jako obcego.

Podejmowana przez pracowników problematyka badawcza jest dosyć różnorodna.

Dr hab., prof. UR Ewa Dźwierżyńska koncentruje się na sprawności rozumienia mowy ze słuchu oraz optymalizacji zapamiętywania materiału leksykalnego. Opublikowała 4 monografie i 62 artykuły.

Prof. dr hab. Zofia Czapiga prowadzi badania w zakresie językoznawstwa konfrontatywnego, zwłaszcza polsko-rosyjskiej składni semantycznej, polipredykatywności zdania, operatorów metatekstowych, konceptualizacji uczuć i emotywności tekstu. Opublikowała 5 pozycji zwartych i 122 artykuły.

Prof. dr hab. Nataliia Maliutina zajmuje się teoretycznymi problemami nowoczesnego dramatu rosyjskiego w kontekście transformacji gatunkowych ukraińskiego i polskiego dramatu. W okresie zatrudnienia w KFR (od 2008 r.) opublikowała jedną monografię i 18 artykułów.

Prof. dr hab. Kazimierz Prus koncentruje swoje badania wokół literatury rosyjskiej XIX wieku – głównie liryki, problemów genologii i komparatystyki literackiej polsko-rosyjskiej. Zagadnieniom tym poświęcił 5 monografii i 55 artykułów.

Pozostali pracownicy – 15 doktorów i 1 magister – prowadzą badania związane z tematami swoich prac habilitacyjnych i doktorskiej.

Rusycyści rzeszowscy opublikowali ponad 1400 artykułów i ok. 140 pozycji książkowych. Ich aktywność naukowa znajduje także wyraz w czynnym uczestnictwie w ponad 400 konferencjach ogólnokrajowych i zagranicznych, często o zasięgu międzynarodowym.

WAŻNIEJSZE PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE (MONOGRAFIE, PRACE ZBIOROWE, PODRĘCZNIKI)

A. Doros, S. Kraska, A. Szymański, *Ćwiczenia ortograficzne z języka rosyjskiego*, Rzeszów 1970

Lingwistyczne i dydaktyczne problemy ustalania i stosowania konstrukcji syntaktycznych (modeli) dla nauczania języka rosyjskiego, pod red. W. Woźniewicza, Rzeszów 1971

Metodyka nauczania języka rosyjskiego, pod red. A. Dorosa, Warszawa 1971

W. Woźniewicz, *Z zagadnień nauczania języka rosyjskiego*, Rzeszów 1971

A. Doros, B. Jaracz, S. Kucharska, *Praktyczna nauka języka rosyjskiego*, cz. I, Rzeszów 1972

A. Doros, W. Czernowa, H. Owsiany, *Praktyczna nauka języka rosyjskiego*, cz. II, Rzeszów 1972

A. Doros, *Курс современного русского языка*, Warszawa 1972

- A. Doros, *Kategoria zwrotności w języku rosyjskim i polskim*, Rzeszów 1973
- M. Bobran, *Konstrukcje syntaktyczne z imiesłowami nieodmiennymi w języku polskim i rosyjskim*, Rzeszów 1974
- W. Dymowicz, H. Owsiany, *Wybór tekstów z folkloru i literatury staroruskiej*, cz. I-II, Rzeszów 1974
- M. Kupłowski, *Iwan Franko jako krytyk literatury polskiej*, Rzeszów 1974
- B. Prutcew, *Bruno Jasiński*, Rzeszów 1974
- M. Bobran, A. Doros, *Wstęp do językoznawstwa*, Rzeszów 1975
- A. Doros, *Werbalne konstrukcje bezosobowe w języku rosyjskim i polskim na tle innych języków słowiańskich*, PAN, Kraków 1975
- W. Woźniewicz, *Z zagadnień typologii ćwiczeń w kształtowaniu umiejętności mówienia - w języku rosyjskim: studium teorii i praktyki*, Rzeszów 1976
- Z problematyki związków kulturalnych polsko-rosyjsko-ukraińskich*, pod red. M. Bobrana, Rzeszów 1976
- M. Bobran, *Zarys składni czasownikowych grup syntaktycznych języka polskiego i rosyjskiego. Studium typologiczne*, Rzeszów 1977
- M. Kupłowski, *Ideologia narodnicka a literatura rosyjska – latach 1878-1890*, Rzeszów 1977
- R. Radziuk, *Szkice przyrodniczo-myśliwskie w rosyjskiej literaturze radzieckiej lat 1953-1973*, Rzeszów 1978
- W. Czernowa, H. Owsiany, *Praktyczna nauka języka rosyjskiego*, cz. I, Rzeszów 1980, cz. 2, Rzeszów 1981
- H. Owsiany, *Aleksander Małyszkin. Zarys monograficzny*, Rzeszów 1980
- K. Prus, *K. A. Jaworski – tłumacz, wydawca, popularyzator literatury rosyjskiej*, Słupsk 1981
- M. Bobran, *Z badań nad składnią polską i rosyjską*, Rzeszów 1983
- Kształtowanie umiejętności receptywnych w nauczaniu języka rosyjskiego* (praca zbiorowa pod red. A. Palińskiego), Rzeszów 1984
- Problemy lingwistyki porównawczej*, pod red. M. Bobrana, Rzeszów 1984
- Fiodor Dostojewski: w setną rocznicę śmierci*, pod red. M. Bobrana, Rzeszów 1985
- A. Bielanin, *Łączliwość przymiotników z rzeczownikami w języku rosyjskim i polskim*, Rzeszów 1989
- Problemy składni porównawczej*, pod red. M. Bobrana, Rzeszów 1989
- Sprawności receptywne w nauczaniu języka rosyjskiego w polskim audytorium*, pod red. A. Palińskiego, Rzeszów 1989
- Sprawność słuchania i czytania w nauczaniu języków obcych*, pod red. A. Palińskiego, Rzeszów 1989
- K. Palińska, A. Paliński, *Ćwiczenia gramatyczne z języka rosyjskiego*, WSiP, Warszawa 1990
- A. Paliński, *Sprawności receptywne w nauczaniu języków obcych. Teoria i praktyka*, Rzeszów 1990
- K. Prus, *Liryka Fiodora Tiutczewa. Charakterystyka gatunków*, Rzeszów 1990
- Z badań nad dawną i nową literaturą rosyjską*, pod red. K. Prusa, Rzeszów 1991
- A. Ławrinienko, *Historia języka rosyjskiego*, cz. I-II, Rzeszów 1992
- Оптимизация обучения русскому языку в иноязычной аудитории*, pod red. A. Palińskiego, Rzeszów 1992
- Problemy językoznawstwa pragmatycznego*, pod red. A. Ławrinienko, Rzeszów 1992
- Problemy światopoglądowe i estetyczne współczesnej literatury radzieckiej*, pod red. E. Sławęckiej, Rzeszów 1992
- M. Bobran, *Oczerk sintaksisa prostego przedłożenija russkogo i polskogo jazykow*,

Rzeszów 1993

M. Bobran, *Składnia polska i rosyjska zdania podmiotowo-orzeczeniowego 2 orzeczeniem czasownikowym*, Rzeszów 1994

M. Bobran, *Składnia polska i rosyjska zdania pojedynczego z orzeczeniem imiennym*, Rzeszów 1994

Z. Czapiga, *Preedykatywność określeń w języku polskim i rosyjskim*, Rzeszów 1994

G. Ziętała, *Деловой русский*, St. Petersburg 1994

Człowiek i przyroda w literaturze rosyjskiej, pod red. K. Prusa, Rzeszów 1995

Kontakty językowe polsko-wschodniosłowiańskie, pod red. M. Bobrana, Rzeszów 1995

Małe formy w literaturze rosyjskiej, pod red. R. Radziuka, Rzeszów 1995

Stosunki kulturowo-literackie polsko-wschodniosłowiańskie, pod red. K. Prusa, Rzeszów 1995

M. Bobran, *Semantyka trybu składniowego języka polskiego i rosyjskiego*, Rzeszów 1996

S. Bałut, A. Bielanin, *Современный русский язык. Словообразование, морфология - ćwiczenia z komentarzem*, cz. II, Rzeszów 1998, wydanie II 2001

A. Bielanin, Z. Czapiga, *Современный русский язык. Синтаксис. Ćwiczenia z komentarzem*, cz. III, Rzeszów 1998; wyd. II, Rzeszów 2003

M. Bobran, A. Bielanin, *Современный русский язык. Фонетика. Фонология. Орфоэпия. Лексика*, cz. I, Rzeszów 1998, wydanie II 2002

K. Prus, *Liryka Władimira Bieniediktowa*, Rzeszów 1998

История и современность в русской литературе, pod red. K. Prusa, Rzeszów 1999

K. Palińska, A. Paliński, *Program nauczania języka rosyjskiego w gimnazjum i liceum*, Warszawa 1999

Русистика и современность. Глоттодидактика, pod red. A. Palińskiego, Rzeszów 1999

E. Dźwierzynska, *Antycypacja w procesie rozumienia mowy obcojęzycznej ze słuchu*, Rzeszów 2001

История и современность в русской литературе, II, pod red. K. Prusa, Rzeszów 2001

A. Лавриненко, *Семантическая макросистема и основные механизмы её генетической организации*, Rzeszów 2002

Problemy gramatycznego opisu języków słowiańskich. Księga jubileuszowa poświęcona Profesorowi Marianowi Bobranowi, pod red. Z. Czapigi, Rzeszów 2002

Z. Czapiga, *Polipredykatywność zdania pojedynczego w języku polskim i rosyjskim*, Rzeszów 2003

История и современность в русской литературе, III, pod red. K. Prusa, Rzeszów 2003

G. Ziętała, *Nauczanie rosyjskiego języka biznesu na studiach rusycystycznych*, Rzeszów 2004

M. Kossakowska-Maras, *Оптимализация kształcenia nauczyciela języka obcego na przykładzie studiów rusycystycznych*, Rzeszów 2005

G. Ziętała, *Interkulturowa komunikacja pisemna w polsko-rosyjskiej firmie. Межкультурная письменная коммуникация в польско-российской фирме*, Rzeszów 2005

D. Chudyk, *Semantyka i łączliwość przysłówków gradualnych w języku rosyjskim w porównaniu z ekwiwalentami polskimi (na materiale tekstów literatury pięknej)*, Rzeszów 2006

Z. Czapiga, *Rosyjskie operatory metatekstowe i ich polskie ekwiwalenty*, Rzeszów 2006

История и современность в русской литературе, IV, pod red. K. Prusa, Rzeszów 2006

Русистика и современность. Языкознание, pod red. Z. Czapigi, Rzeszów 2006

„Zeszyty Naukowe” PWSZ w Sanoku Nr 3, pod red. Z. Czapigi, Sanok 2006

G. Ziętała, *Geografia gospodarcza Rosji. Экономическая география России*, Rzeszów 2006

- G. Ziętała, *Interkulturowa komunikacja ustna w polsko-rosyjskiej firmie. Межкультурная устная коммуникация в польско-российской фирме*, Rzeszów 2006
- E. Dźwierzynska, *Spotkania ze sztuką. Muzyka, teatr / Встречи с искусством. Музыка, театр*, Rzeszów 2007
- E. Dźwierzynska, M. Kossakowska-Maras, *Урок иностранного языка. Lekcja języka obcego*, Rzeszów 2007
- „Zeszyty Naukowe” Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria Filologiczna. Glottodydaktyka 2. Glottodydaktyka 2. Zeszyt 43/2007, pod red. A. Palińskiego i E. Dźwierzynskiej
- A. Źarska, *Autonomizacja w nauczaniu języków obcych na studiach neofilologicznych na materiale języka rosyjskiego*, Wydawnictwo UR, Rzeszów 2007
- A. Czapiga, *Antroponimiczne metafory odzwierzęce w języku polskim, rosyjskim i angielskim*, Rzeszów 2008
- A. Лавриненко, *Польское языковое влияние в староукраинской деловой письменности XIV-XV веков*, Rzeszów 2008
- Z. Czapiga, *Semantyka i składnia dewerbatywów z formantem zerowym w języku polskim i rosyjskim (analiza tekstów naukowych)*, Rzeszów 2009
- История и современность в русской литературе, V*, pod red. K. Prusa, Rzeszów 2009
- Коммуникативные аспекты грамматики и текста*, pod red. A. Czapigi, Z. Czapigi, Rzeszów 2009
- K. Prus, *Rosyjska liryka romantyczna. Gatunki nietradycyjne*, Rzeszów 2009
- Rusycystyka na przełomie wieków*, pod red. Z. Czapigi, G. Ziętała, Rzeszów 2009
- G. Ziętała, *Geografia gospodarcza Rosji w ćwiczeniach. Экономическая география России в упражнениях. Economic Geography of Russia in exercises. La geografia economica russa attraverso la grammatica. La geografia humana y económica de Rusia en ejercicios*, Rzeszów 2009
- Знакомимся с Россией*, pod red. M. Kossakowskiej-Maras, M. Mierzwy, Rzeszów 2009
- Путешествуем по России*, pod red. M. Kossakowskiej-Maras, M. Mierzwy, Rzeszów 2010
- Słowo i tekst w opisie porównawczym*, pod red. A. Czapigi, Z. Czapigi, Rzeszów 2010
- G. Ziętała, *Biznes w Rosji. Nieruchomości. Turystyka. Бизнес в России. Недвижимость. Туризм*, Rzeszów 2010
- G. Ziętała, *Rosyjska korespondencja służbowa w ćwiczeniach ze słownikiem rosyjsko-polskim. Русская деловая корреспонденция в упражнениях с русско-польским словарем*, Rzeszów 2010
- Antoni Czechow (W stu pięćdziesięciolecie rocznicę urodzin)*, pod red. K. Prusa, Krosno-Rzeszów 2011
- Обучение РКИ – проблемы, тенденции, перспективы развития*, pod red. E. Dźwierzynskiej, Rzeszów 2011
- E. Dźwierzynska, *Обучение РКИ – проблемы, тенденции, перспективы развития*, Rzeszów 2011
- Filologiczne konteksty współczesności: literatura*, pod red. K. Prusa, I. Rząddeckiej-Mikołajczyk), Rzeszów 2011
- „Zeszyty Naukowe” Uniwersytetu Rzeszowskiego. Glottodydaktyka 3. Zeszyt nr 68/2011. Seria Filologiczna. Część I. *Problemy językoznawstwa porównawczego*, pod red. A. Czapigi, Z. Czapigi
- E. Dźwierzynska, *Sposoby optymalizacji przyswajania materiału leksykalnego w procesie nauczania języka obcego*, Rzeszów 2012
- Коммуникативные параметры текста*, pod red. A. Czapigi, Z. Czapigi, Rzeszów 2012
- G. Ziętała, *Мир русского бизнеса в обучении специалистов по деловому русскому языку*, Wyd. Volumina.pl, Szczecin 2012

G. Ziętała, *Мир русского бизнеса в практике преподавания. Методические рекомендации и упражнения*. Wyd. Volumina.pl, Szczecin 2012

„Zeszyty Naukowe” Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria Filologiczna. Glottodydaktyka 4. Zeszyt 76/2012, pod red. Z. Czapigi, E. Dźwierzynskiej, D. Chudyk, M. Kossakowskiej-Maras, G. Ziętała

A. Czapiga, *Gramatyka konfrontatywna rosyjsko-polska. Morfologia. Składnia zdania pojedynczego*, Rzeszów 2013

M. Dziedzic, *Teoretyczne i praktyczne podstawy organizacji multimedialnej lekcji języka rosyjskiego na poziomie podstawowym i średnio zaawansowanym*, Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2013

E. Dźwierzynska, *Порозмawiaјmy о sztuce. Muzyka, kino, teatr. Поговорим об искусстве. Музыка, кино, театр*, Rzeszów 2013

Европейская русистика глазами молодых, pod red. Z. Czapigi, G. Ziętała, A. Żarskiej, Rzeszów 2013

Filologiczne konteksty współczesności. Wyzwania literatury i języka w XX/XXI wieku, pod red. Z. Czapigi, J. Pasterskiej, M. Kołodziej, V. Ciećko, Rzeszów 2013

Коммуникативные аспекты грамматики и текста I, pod red. Z. Czapigi, A. Stasienko, Rzeszów 2013

M. Kossakowska-Maras, *Мир русского кино*, Wydawnictwo UR, Rzeszów 2013

A. Lis-Czapiga, *Szkoła tiutczewowska w poezji rosyjskiej XIX wieku*, Rzeszów 2013

A. Rudyk, *Subiekt semantyczny w zdaniach z predykatywami modalnymi i wartościującymi. Konfrontacja rosyjsko-polska*, Rzeszów 2013

Русистика и современность 5, pod red. Z. Czapigi, E. Dźwierzynskiej, M. Kossakowskiej-Maras, K. Prusa, Rzeszów 2013

„Zeszyty Naukowe” Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria Filologiczna. Glottodydaktyka 5. Zeszyt nr 80/2013, pod red. Z. Czapigi, E. Dźwierzynskiej, G. Ziętała, M. Kossakowskiej-Maras, A. Rudyk

K. Buczek, *Etap początkowy w nauczaniu języka rosyjskiego studentów rozpoczynających akwizycję języka od podstaw*, Rzeszów 2014

Новый взгляд на теорию и практику обучения русскому языку как иностранному, pod red. E. Dźwierzynskiej, Szczecin 2014

K. Prus, *O współczesnej rosyjskiej modlitwie poetyckiej*, Rzeszów 2014

Русская литература конца XIX-XXI века: диалог с традицией, pod red. A. Lis-Czapigi, N. Maliutiny, Rzeszów 2014

Текст – Предложение – Слово, pod red. A. Czapigi, Z. Czapigi, Rzeszów 2014

„Zeszyty Naukowe” Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria Filologiczna. Glottodydaktyka 6. Zeszyt nr 83/2014, pod red. Z. Czapigi, E. Dźwierzynskiej, G. Ziętała, E. Dźwierzynska, G. Ziętała, A. Żarskiej, A. Stasienko

K. Buczek, *Nauczanie języka rosyjskiego od podstaw na studiach rusycystycznych*, Rzeszów 2015

J. Kur-Kononowicz, *Nazwy potraw w języku rosyjskim XIX wieku*, Rzeszów 2015

„Zeszyty Naukowe” Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria Filologiczna. Glottodydaktyka 7. Zeszyt 88/2015, pod red. D. Chudyk, Z. Czapigi, E. Dźwierzynskiej, M. Kossakowskiej-Maras, M. Dziedzic

WSPÓLPRACA Z ZAGRANICZNYMI OŚRODKAMI AKADEMICKIMI

Rzeszowska rusycystyka współpracuje:

a) od 1997 r. z Rosyjskim Państwowym Uniwersytetem Pedagogicznym im. A.I. Hercena w Sankt Petersburgu (Rosja) w zakresie: organizacji Międzynarodowej Konferencji

Naukowej „Rusycystyka i Współczesność”, która odbywa się naprzemiennie w Rzeszowie (1998, 2000, 2002, 2005, 2008, 2012), Petersburgu (1999, 2001, 2004, 2007, 2011); wymiany grup studenckich (do roku akad. 2013/2014); staży naukowych pracowników KFR w Petersburgu. Od 2011 r. Koło Naukowe Rusycystów Sekcja Rosyjskiego Języka Biznesu współpracuje ze Studenckim Towarzystwem Naukowym na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu im. A.I. Hercena. W ramach tej umowy odbyło się 5 studenckich konferencji naukowych z udziałem studentów z Petersburga i Rzeszowa. Wygłoszone referaty były publikowane w oddzielnych tomach pokonferencyjnych oraz w „Zeszytach Naukowych” UW. Seria Filologiczna. Glottodydaktyka 3;

b) od 2003 r. z Odeskim Uniwersytetem Narodowym im. I.I. Miecznikowa (Ukraina) w zakresie wymiany grup studenckich (pierwsze 2 lata) oraz organizacji Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Rusycystyka i Współczesność” (2003, 2006, 2009, 2013);

c) od 2006 r. z Bałtycką Akademią Międzynarodową w Rydze (Łotwa). W ramach programu Erasmus każdego roku w Rydze studia cząstkowe odbywają studenci KFR, a pracownicy obu czelni wymiennie prowadzą zajęcia dydaktyczne. Ponadto Bałtycka Akademia włączyła się do współorganizowania Konferencji Naukowej „Rusycystyka i Współczesność” (2010, 2015);

d) od 2005 r. z Uniwersytetem Roma Tre w Rzymie (Włochy). W ramach programu Erasmus każdego roku w Rzymie studia cząstkowe odbywają studenci KFR, a pracownicy prowadzą zajęcia dydaktyczne;

e) od 2005 r. z Uniwersytetem w Granadzie (Hiszpania). W ramach programu Erasmus pracownicy KFR prowadzą zajęcia w Granadzie, a tamtejsi pracownicy w Rzeszowie.

Ponadto w ostatnim dziesięcioleciu nawiązana została współpraca z Uniwersytetami w Nottingham, Stambule, Sztokholmie, Mesynie oraz z Uniwersytetem Macquarie w Sydney. Pracownicy KFR w ramach programu Socrates/Erasmus prowadzą zajęcia dydaktyczne, odbywają staże i wizyty studyjne.

ORGANIZACJA KONFERENCJI

Problemy językoznawstwa porównawczego, Rzeszów 1975

Problemy lingwistyki porównawczej, Rzeszów 1982

Problemy składni porównawczej, Rzeszów 1988

Kontakty językowe polsko-wschodniosłowiańskie, Rzeszów 1994

Русистика и современность, Rzeszów 1998

Русистика и современность, Rzeszów 2000

Русистика и современность, Rzeszów 2002

Rosyjski język biznesu w szkole wyższej, Rzeszów 2004

Русистика и современность, Rzeszów 2005

Русистика и современность, Rzeszów 2008

A.P. Czechow – w 150-lecie urodzin, Rzeszów 2010

Русистика и современность, Rzeszów 2012

50 lat Rzeszowskiej Rusycystyki, Rzeszów 2015

Ponadto Katedra współorganizowała konferencje *Русистика и современность* w Petersburgu (1999, 2001, 2004, 2007, 2011), Odessie (2003, 2006, 2009, 2013) i Rydze (2010, 2015).

INNE FORMY AKTYWNOŚCI

Rusycyści rzeszowscy korzystali i nadal korzystają z zagranicznych staży naukowych, zwłaszcza na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Hercena w Sankt Petersburgu (dr K. Buczek, dr D. Chudyk, dr A. Czapiga – 2006, 2008, 2013, dr H. Grzyś, dr M. Kossakowska-Maras, dr A. Lis-Czapiga, dr G. Ziętała), na Uniwersytecie im. Łomonosowa w Moskwie (prof. Z. Czapiga), w Instytucie Języków Obcych im. A. S. Puszkina w Moskwie (dr M. Kossakowska-Maras, dr A. Żarska), na Uniwersytecie Państwowym w Woroneżu (dr K. Buczek, dr D. Chudyk, dr A. Czapiga, dr H. Grzyś, dr M. Kossakowska-Maras), ale też na Macquarie University w Sydney (Australia – dr G. Ziętała), Edinburgh University (Wielka Brytania – dr A. Czapiga) i w Universidad de Granada (Hiszpania – dr G. Ziętała). Adiunkci będący absolwentami rusycystyki i anglistyki odbyli kurs CLIL w Norwich (Anglia – 2013, 2014 – dr A. Czapiga, dr A. Stasienko).

Od 2000 roku pracownicy katedry, zwłaszcza młodzi, często wyjeżdżają na wizyty studyjne, m.in. do takich ośrodków jak:

- Harvard University, Cambridge/Boston USA (dr D. Chudyk, dr M. Grygiel, dr M. Kossakowska-Maras, dr J. Smoła)
- Università degli Studi Roma Tre, Rzym, Włochy (dr K. Buczek, dr M. Dziejcz, prof. E. Dźwierzynska, dr M. Kossakowska-Maras, dr M. Woś, dr G. Ziętała)
- Monash University, Melbourne (dr K. Buczek, dr A. Czapiga, dr A. Lis-Czapiga, dr A. Stasienko)
- Università degli Studi di Messina, Włochy (dr M. Dziejcz, dr M. Woś, dr G. Ziętała, dr A. Żarska)

Z kolei w ramach programów Socrates/Erasmus/LLP pracownicy prowadzili zajęcia dydaktyczne w następujących uczelniach:

- Nyiregyhazi Főiskola, Nyireghaza, Węgry (dr D. Chudyk, dr A. Czapiga, dr M. Dziejcz, prof. E. Dźwierzynska, dr M. Kossakowska-Maras, dr A. Lis-Czapiga, dr J. Smoła, dr M. Woś, dr G. Ziętała)
- Uniwersytet w Tromsø, Norwegia (dr K. Buczek, dr D. Chudyk, prof. E. Dźwierzynska, dr J. Kur-Kononowicz, dr J. Smoła, dr A. Stasienko, dr M. Woś, dr G. Ziętała)
- Universidad de Granada, Hiszpania (dr A. Czapiga, dr M. Dziejcz, prof. E. Dźwierzynska, dr A. Lis-Czapiga, dr A. Stasienko, dr G. Ziętała)
- Uniwersytet Fatih, Stambuł, Turcja (dr M. Dziejcz, prof. E. Dźwierzynska, dr M. Kossakowska-Maras, dr J. Kur-Kononowicz, dr M. Woś, dr G. Ziętała)
- Università degli Studi Roma Tre (dr G. Ziętała – 2006, 2008, 2009, 2010, 2013)
- The University of Nottingham (dr G. Ziętała)
- Stockholms universitet (dr G. Ziętała)
- Baltijas Starptautiska Akadēmija – Baltic International Academy (dr M. Kossakowska-Maras, dr M. Woś, dr G. Ziętała)

Opracował: dr Artur Czapiga